

Flores de sangre

Fleurs de sang, Myriam Mézières, 2002

El dolorós entrecruament d'una dona inadaptada i el món de la seva filla.

Delicadesa i passió

Estem davant de la primera pel·lícula dirigida per l'actriu Myriam Mézières (que ha participat en produccions espanyoles tan insignificants com *Krampack* o *Agujetas en el alma*). Compartint rodatge trobem el seu company sentimental, ara també professional, Alain Tanner, director de títols com *Jonás y Lila* o *Réquiem*; segons l'opinió d'alguns crítics, el director suís més gran de la història (suposem que no n'hi ha gaires).

Fins a quin punt hem de mesurar la participació o la implicació de Tanner? La veritat és que resulta molt perillós que un actor o una actriu es posi a exercir en la direcció. Hi ha una raó primordial per a pensar així, i és que els actors no acostumen a aportar idees, sinó gestos; no solen plantejar-se un esquema intel·lectual, sinó sentimental, expressiu, parteixen d'allò que és sensitiu. No vull dir que s'hagi de fer un cinema fred, calculat, intel·lectual, però considero primordial poder supeditar les emocions a una visió estètica i a un concepte propi i meditat de l'art, de la vida i del món. A més, en aquest cas, Myriam Mézières sembla haver escrit el guió per a ella mateixa (una altra característica dels actors: la petulància, l'orgull, la supèrbia). Són significatives

les pròpies paraules de Myriam: «*Fleurs de Sang* és un guió que he escrit jo. Vaig fer llegir a Alain certs passatges, però, llavors, no teníem la intenció de treballar plegats en aquest projecte. D'altra banda, el vaig escriure en espanyol, l'acció tenia lloc a Madrid. Aquesta història la portava dins meu des de feia molt de temps, la visualitzava perfectament. Impossible de deixar la realització a qualsevol altre... de seguida vaig trobar una productora espanyola molt interessada. Malauradament, a Espanya, jo sóc una actriu coneguda! Eren partidaris de fer-la amb la condició que jo mantingués el meu estatus de comedianta, que fes el paper de Lily i que deixés la posada en escena a un realitzador de la seva elecció. Vaig refusar! Volia el control del meu film, de la meva història. Després d'alguns dies, Alain, que veia com em debatia, va entrar en escena». Així va ser com la musa Mézières va aconseguir que el seu poeta treballés per a ella. Seria interessant reflexionar sobre la idea de la musa... La musa és aquell ésser que inspira a l'artista (cada vegada odio més aquesta paraula tan prostituïda) perquè està absent. L'absència és la seva característica i, en aquest cas, Alain Tanner roda i dorm cada dia amb la seva Myriam, omnipresent.

Quin grau d'inspiració haurà adquirit? Sens dubte, ja estan a l'etapa de l'acceptabilitat de tots els defectes i de la sobrevaloració de tot allò que fan. Parelles...

Un altre punt que m'horroritza de la postmodernitat és la idea de l'art com a teràpia. Ja no es pot negar que el segle XXI és el segle de l'autoajuda i de la banalització de les filosofies orientals. La gent a Occident roman talment perduda que ha de buscar recolzament a on sigui. Per això, està tan de moda practicar el tai-txi, la ioga, el reikki, els chakras, els karmas, els mantras, els cursos per aprendre a ser creatiu, etc. Però, tot sempre filtrat pel sedàs de la cons-ciència materialista occidental, del seu dualisme ja gairebé inherent, que impossibilita la fusió plena entre cos i ànima, entre cos i natura, caos i cosmos. Tot implica avui en dia una funció social, democràtica. Necessitem fer tai-txi per ser més eficients a la feina, per no tornar-nos bojós o no enfadar-nos amb el veí. I el mateix camí ha infestat l'art. En el cas que ens ocupa, citarem novament les paraules de la directora: «*Les històries neixen de les nostres experiències. De seguida, l'accent recau, més o menys, sobre l'autobiografia... tot neix de les nostres vivències. La vida*

artística és un antídoto, una vida somiada». El problema és pensar l'art com una història, com una narració en si. La veritable qüestió rau en les formes, en com s'aplica i es porta a terme el contingut. La forma és la gran oblidada d'aquests temps, ja que s'associa immediatament a les regles. Però són moltes les cares possibles de la forma... (de nou el dualisme occidental, que tendeix a separar forma i fons). Avui tot és *fondo*, però de butxaca. Prima l'impacte, l'espectacle i la commoció. I no hi ha res millor per aconseguir aquesta fita que la desgràcia d'una dona i un desenllaç trist, melodramàtic. *Flors de sang* és una mirada feminista i liberal en què a través d'una història maternofilial intenta analitzar la figura d'una dona a la deriva, Lily, una alcohòlica cabaretera que es deixa arrossegar per un desig artístic que la porta al drama perquè no s'adapta a les normes de la societat. La seva filla, Pam, també és una inadaptada, després de passar cinc anys sense la seva mare, que havia perdut la custòdia, acaba refugiant-se en braços d'un home més gran que ella. Es fica així, accidentalment, en una situació tràgica, provocada per un excés d'amor.

També és important per a l'efectisme d'una pel·lícula l'erotisme, tan important en aquesta societat de l'espectacle i tan antifeminista. No es pot oblidar que Myriam Mézières està considerada com una de les muses de l'erotisme a Europa: reina del mestissatge. Actriu, guionista, i escriptora, Myriam Mézières té molt clar que la *«mujer no debe renunciar a sus atributos de seducción y a su lado mítico y misterioso»*. Rematem-ho amb una altra declaració que va fer a *El País*: *«No llevo sostén ni bragas porque quiero conservar cierta sensación de inocencia, como si hubiera venido al mundo media hora antes de salir al escenario»*. És a dir, que un dels protagonistes més importants d'aquesta pel·lícula és el cos de Myriam, cosa que està molt bé, però que no afegeix valor a l'obra

d'art. L'erotisme és indispensable en tot art. De fet, l'escultor Subirachs ha arribat a dir molt lúcidament que l'art és l'erotisme de la història. Però, tornem a insistir que el punt central roman a com s'aplica aquest erotisme. En aquest cas, tenim la forma, el cos i la nuesa. Ens caldrà, doncs, un fons per equilibrar l'obra d'art.

Deixem, ara, parlar als entesos en relació amb el film:

«La maldat, la crueltat, el parentesc que lliga «visceralment» a l'actriu-cineasta amb la història d'aquesta pel·lícula, posseeix un cos: el de Myriam Mézières, la dona com a mantis religiosa. Correu a veure'l. És el d'una papallona nua com un cuc de seda, cremat per la llum dels raigs solars o per la cendra d'una cigarreta. Un no surt pas intacte de *Flors de sang*, film verinós. Tant millor.» (*Libération* – Philippe Azoury)

«Una sinceritat a vegades colpidora, però més sovint al límit de l'auto-complaença i un narcisisme intens. La segona part de la pel·lícula, consagrada a Pam, és més inesperada que la primera. Però el conjunt pateix d'un enorme dèficit de posada en escena.» (*L'Express* – Sophie Grassin)

«No sense complaença ni malaptesa, la pel·lícula desenvoluparà el fil de la grandesa i de la sofrença de la vocació artística fins al límit, sota la forma d'un drama final tan esperat com anunciat des de l'inici de les operacions.»

(*Le Monde* – Jacques Mandelbaum)

«(...) una intriga «llibertària» minvada per una certa pesantor melodramàtica.»

(*Zurban* – Eric Quéméré)

«La història (...) té clarament com a objectiu incomodar. Però, a manca d'esperit constructiu, aquest malestar cau ràpid en el ridícul.» (*Première* – Nicolas Schaller)

Fitxa tècnica

Equip Tècnic

Direcció: Myriam Mézières i Alain Tanner

Guió: Myriam Mézières

Fotografia: Denis Jutzeler

Música: Matthew Russell

Muntatge: Monica Goux

Nacionalitat: Suïssa-França-Espanya

Durada: 100 minuts

Equip Artístic

Myriam Mézières (Lily)

Tess Barthes (Pam, 9 anys)

Louise Szpindel (Pam, 14 anys)

Bruno Todeschini (Clemente)

Anne Fassio (Elsa)

Filmografia

2002

Fleurs de sang